

DEFINIRANJE I ZAKONSKO ODREĐIVANJE BUKE

Mnogo nepreciznosti i nejasnoća

PRIPREMIO:
Branko Nadilo

Neobično je što se u Zakonu više govori o onome na što se ne odnosi negoli na što se odnosi, ali je prosječnom građaninu teško i shvatiti što se zapravo htjelo reći

Povod je ovom tekstu bila je činjenica da su nedavno stupile na snagu Izmjene i dopune Zakona o izmjenama i dopunama (NN 55./2013.) Zakona o zaštiti od buke (NN 30./2009.), a to je ujedno bila i prigoda da se ponešto kaže i o našim zakonskim rješenjima i općenitoj zaštiti od toga velikog onečišćivača okoliša, ali i o definicijama što je to zapravo buka.

Problemi s definicijom

U nas su nekako najpopularnije definicije koju buku svode na neželjen zvuk ili neugodu. Jednu smo od brojnih sličnih definicija pronašli u *Hrvatskom časopisu za javno zdravstvo* iz 2006. i glasi: "Buka je svaki neželjen zvuk u sredini u kojoj ljudi borave i rade, a izaziva neugodan osjećaj ili može nepovoljno utjecati na zdravlje." Slično je buka određena, primjerice na hrvatskoj Wikipediji: "Buka je prejak ili neugodan zvuk koji mijenja normalno stanje okoliša na određenom području kroz izazivanje neugodnog osjećaja."

Međutim takvom se određenju buke oštro protivi zagrebačka udruga za zaštitu okoliša od zvučnog onečišćenja *Želim miran život* koja tvrdi da buka nije neželjen zvuk i da je takva definicija potječe tek s početka 20. stoljeća. Štoviše tvrde da se prije buka predstavljala kao zvuk koji nije harmoničan. Kad se govori o buci kao željenom ili neželjenom zvuku, naglasak je na subjektivnom doživljaju, pa se zapravo relativizira stavljanjem u žarište onog koji je ne želi. Isticanje subjektivnosti može čak dovesti i do optuživanja žrtve kojoj se preporu-

čuje da se odseli ako joj se ne sviđa jer da sama odlučuje hoće li živjeti pokraj zračne luke, autoceste, željezničke pruge, staze za utrke i sl. Nikad se, uzmimo, ne kaže ljudima u čijoj se blizini prolila neka toksična kemikalija da se, ako im se ne sviđa, mogu slobodno odseliti. Da se buka smatra stvarnim onečišćenjem, naglasak bi bio na onečišćivaču, a ne na žrtvi.

U nas je buka svaki neželjen zvuk u sredini u kojoj ljudi borave i rade

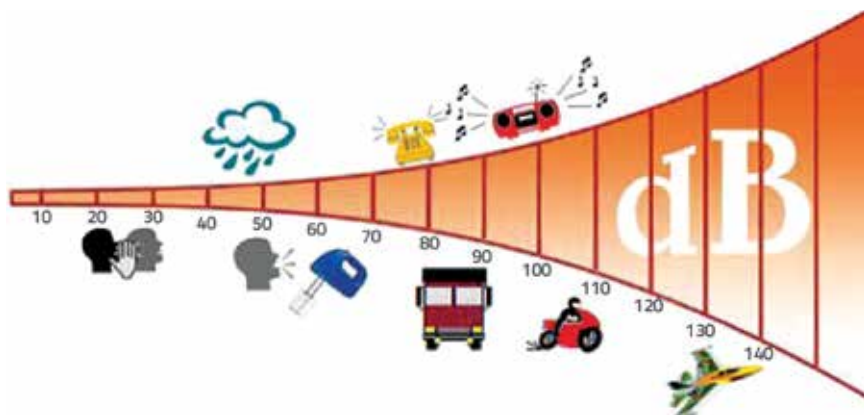
Osim toga neželjen zvuk zapravo ne opisuje buku i ne pomaže istraživačima koji kad o njoj govore ponajprije pomisle na

nasumičan zvuk, ali ni stručnjacima jer oni ne mjere neželjen zvuk već objektivnu razinu zvuka. Jednostavno ono što jedna osobi želi ili voli, drugoj može znatno smetati jer sasvim je moguće da nekom ne smeta buka bušilice, ali mu istodobno smeta zvuk motocikla. Zanimljivo je da pritom užitak nimalo ne utječe ni na slabljenje sluha. Izraz "neželjen zvuk" ne može dakle objasniti da buka uzrokuje oštećenja sluha, stres, povišeni krvni tlak, gubitak sna te smanjuje produktivnost i kvalitetu života, ali i onemogućuje postizanje opuštenosti i mira. Buka zapravo zatrpava okoliš tuđim zvučnim otpadom i to onečišćenje, primjerice, ometa djecu u učenju u školskim učionicama.

Udruga *Želim miran život* usko surađuje s američkom udrugom NPC (The Noise Pollution Clearinghouse – Kuća za čišćenje zvučnog onečišćenja) koja ima razgranate međunarodne *online* veze i kojoj je geslo: "Dobri susjedi svoju buku zadržavaju za sebe". NPC nastoji podignuti svijest o buci te stvarati, prikuplja-

Prizemljenje *Boeinga 747-400* na londonskom aerodromu *Heathrow*

Jačina pojedinih izvora zvuka u decibelima

ti i raspačavati informacije i izvore, ali i ojačati zakone i propise za njezinu kontrolu, uspostaviti mrežu profesionalnih, medicinskih i nevladinih skupina koje se bave tim pitanjima buke te pomagati pristašama koji se bore protiv buke. Smatraju da se buka u ljudskom okolišu može odrediti kao zagađenje uzrokovano ljudskom aktivnošću, zapravo slušno onečišćenje ili "otpad koji se čuje", zapravo zagađenje u zvučnom okolišu (engl. *soundscape*). Pod tim se podrazumijeva mješavina zvukova koja uključuje i prirodne (poput glasanja životinja) i umjetne, posebno one uzrokovane ljudskom aktivnošću (primjerice zvuk kosilice za travu). To dakako nije potpuna definicija jer se ne može povezati sa štetnim utjecajem na ljudsko zdravlje koji su često uzrokovani bukom.

Buka i zdravstveni problemi

Inače izloženost pojačanoj buci ima izravan utjecaj na zdravlje i uzrokuje oštećenje sluha odnosno naglušost i gluhoću. Zdravo osjetilo sluha čuje i raspoznaje zvukove u frekvencijskom području od 16 do 20.000 Hz. Prag sluha osobe koja dobro čuje je intenziteta od 0 – 25 decibela.

Prva je faza oštećenja trauma koja se javlja u frekvencijskom području od 4000 Hz čega oboljeli uopće nije svjestan jer se radi o frekvencijskom području višem od govorne komunikacije (1000 – 3000 Hz). Radi se najčešće o osobama iz radničke populacije izložene buci i ako se uspije otkriti to se uspješno liječi. Druga

Tablica zvukova iz okoliša i odgovarajuće razine buke [dB]

Zvuk	Razina buke
Prag čujnosti	0 – 25
Šapat	20
Govor	40
TV	55
Stan u prometnoj ulici, veći ured	60
Prometna ulica, buka u kafiću,	70
Automobil, fen za sušenje kose	70
Metro, velika gužva	80
Kamion, vrlo prometna križanja	90
Vlak u prolazu	95
Električna pila, bušilica	100
Pneumatski čekić	105
Glasna glazba	110
Rock koncert blizu zvučnika, grom	120
Pjevač s glasnoćom na maksimumu	130
Prag bola	130 – 140
Polijetanje i slijetanje aviona	140
Space-shuttle – platforma	180

je tzv. faza naglušosti gdje je prag sluha između 29 i 93 decibela, a razlikuje se provodna ili konduktivna te osjetna ili perceptivna naglušost koja može biti senzorička ili neuralna te uzrokovana patologijom središnjega živčanog sustava. Postoji više vrsta naglušosti od neznatne (ne čuje se zvuk jakosti do 20 dB), lagane (ne čuje se zvuk između 20 – 40 dB), umjerene (ne čuje se zvuk jakosti 40 – 60 dB, što već ulazi u govorni registar) i

Uređaj za mjerenje buke (zvukomjer)

teške (ne čuje se zvuk jakosti 60 – 80 dB, a za neke i 93 dB). Iznad 93 dB nastupa gluhoća.

Osim na naglušost i gluhoću izloženost buci djeluje i na vegetativni i endokrini sustav, što se naziva neurovegetativnom distonijom

Postoji i neizravni odnosno neauditivni utjecaj buke na vegetativni i endokrini sustav, koji se naziva neurovegetativnom distonijom, a simptomi su uvijek isti jer na vegetativnoj razini nema privikavanja. Buka utječe i na psihomotoriku, a očituje se u razdražljivosti, dekoncentraciji, padu radnog učinka i porastu nesreća na radu, ujedno remeti i san što se može očitati i na elektroncefalografu (za dobar san buka ne bi smjela prelaziti 30 dB). Istražuje se i utjecaj buke na živčani, krvožilni, probavni i hormonski sustav što se obično očituje u porastu krvnog tlaka, poremećaju u radu probavnih organa, osobito crijeva, sužavanjem vidnog polja te endokrinološkim i metaboličkim poremećajima. Dugotrajna izloženost buci prometa intenziteta 60 – 70 dB može i pogoršati postojeće bolesti poput artritisa, bronhitisa, a agresivno se ponašanje javlja tek kod buke iznad 80 dB.

Odnos buke i sanitarne inspekcije

U traganjima za definicijama buke poslužili smo se Wikipedijom koja često

Atmosfera na tipičnom rock koncertu

Buka na nogometnim stadionima – vuvuzele u Južnoj Africi

zna biti nepouzdan izvor, ali je dobra za uočavanje razlika. O buci su napisani prilozi na četrdesetak jezika, a odmah smo otkrili da u većini priloga (ili barem onima koje smo u stanju pročitati) govori o onečišćenju bukom (poluciji, kontaminaciji i sl.) što nije slučaj u hrvatskoj verziji gdje se, kao što smo naveli u početku, govori općenito o neugodnom zvuku. Pomalo je znakovita engleska verzija koja izravno govori o zvučnom onečišćenju i definira ga kao ugodnu ili prekomjernu buku koja može poremetiti ravnotežu aktivnosti u ljudi i životinja. Usto se dodaje kako engleska riječ za buku "noise" potječe od latinskog naziva "nauseas" koja znači gnušanje ili neugodu odnosno morsku bolest. Gotovo je istovjetna slovenska verzija koja se doimlje poput engleskog prijevoda. Zanimljiva je i srpska verzija koja govori o komunalnoj odnosno ukupnoj razini buke koja predstavlja sav neželjen zvuk u određenoj situaciji ili trenutku, a uglavnom se sastoji od zvukova iz više bliskih i dalekih izvora.

Tragajući za razlozima zašto je, kako se čini, buka u nas svedena samo na neugodne zvukove, što nije samo neobično već i dobrim dijelom netočno, učinilo nam se da smo možda dijelom i naslutili neke razloge. Naime u nas je buka u svim dosadašnjim zakonima o zaštiti od buke, čak i u onom koji je stupio na snagu prije proglašenja Hrvatske neovisnosti (NN 19./1990.) smještena

u sanitarnu inspekciju, a ne u zaštitu okoliša i u nadležnosti je Ministarstva zdravlja. To praktički znači da su potpuno izjednačeni zdravstveno neispravno meso i buka koju stvara dobro raspoloženi susjed isprobavajući svoje novo ozvučenje. Čini se da je tako bilo u cijeloj negdašnjoj Jugoslaviji, ali se zna da je Slovenija nekoliko godina prije ulaska u Europsku Uniju mjerenje i zaštitu od svih vrsta buke odvojila od sanitarne inspekcije te cijeli posao prebacila državnoj agenciji za zaštitu okoliša.

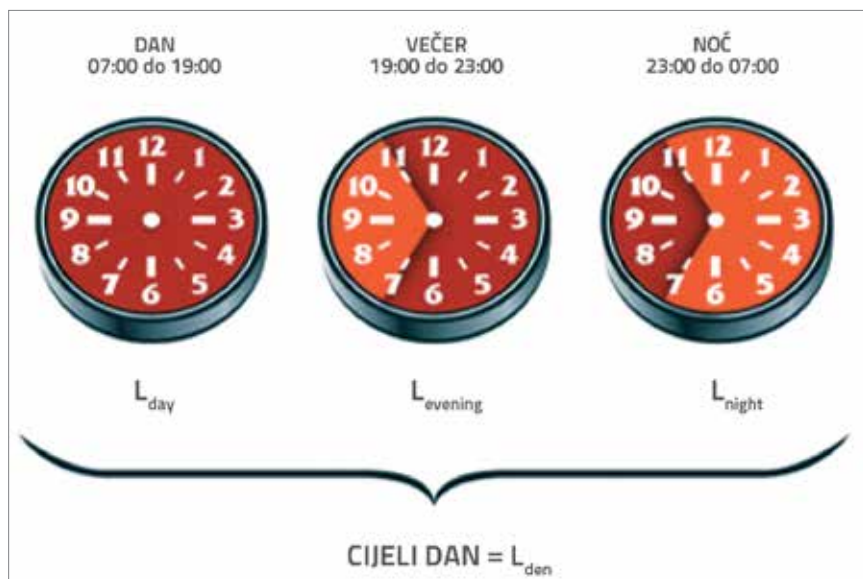
Stoga sanitarni inspektori ne mogu u stvarnosti ništa učiniti kada u željezničkom, cestovnom, brodskom i avionskom prometu buka nadjačava propisanu veličinu od 65 decibela koliko se ocjenjuje da ljudsko uho može nesmetano podnijeti. Naime buka se intenzivno mjeri od sredine prošlog stoljeća, kada je izrađen i prvi uređaj za mjerenje buke, a mjerenje se povjerava ovlaštenim osobama. Sanitarni inspektori stoga ne mjere buku, ali na temelju stručnih mjerenja njezine jačine i onoga što može prouzročiti, donose odgovarajuća rješenja.

O buci brinu sanitarni inspektori koji u stvarnosti ništa ne mogu učiniti kada u željezničkom, cestovnom, brodskom i avionskom prometu buka nadjačava propisanu veličinu

Posebno je to bilo neobično u Pravilniku o dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave iz 2004. gdje se mjerila buka samo u zatvorenim prostorima. Tako, primjerice, tijekom izvođenja najljepše arije na kultnome splitskom Peristilu mogao je neko od stanara u Dioklecijanovoj palači (to se navodno stvarno i dogodilo) iskušavati svoju novu zvučnu aparaturu i slušati ono što najviše voli. I njemu nitko ništa nije mogao učiniti. Zapravo je i mogao, ali tek onda nakon što bi sanitarni inspektor došao u pratnji policije koja bi ga onda mogla prijaviti sucu za prekršaje zbog remećenja javnog reda i mira. No tada je već ona arija odavno prestala, vjerojatno je i cijela opera završila, a možda se i susjed zasitio njemu ugodne glazbe pa je i isključio.

Zakonska rješenja

Prvi je Zakon o zaštiti od buke u samostalnoj Hrvatskoj stupio na snagu početkom 2003. (NN 20./2003.) i u njemu na početku stoji da su "određene mjere zaštite od buke na kopnu, vodi i u zraku", ali i nadzor nad provedbom tih mjera radi sprečavanja ili smanjivanja buke i otklanjanja opasnosti za ljudsko zdravlje. Buka štetna po zdravlje prema tom je Zakonu svaki zvuk koji prekoračuje najviše dopuštene i propisom utvrđene razine, "s obzirom na vrijeme i mjesto nastanka u sredini u kojoj ljudi rade i borave", što je prilično nejasno i eliptično određenje. Pritom je istaknuto da se Za-

Indikatori buke u određenim razdobljima dana

kon ne odnosi na mjere zaštite od buke na koje je Hrvatska obvezna međunarodnim ugovorima, konvencijama i normama u zračnom, željezničkom, cestovnom i vodnom prometu. To je početak iznimaka koje će u sljedećim zakonskim rješenjima, a posebno sadašnjim "izmjenama i dopunama", naprosto nabujati. Na početku se tog Zakona još tvrdi da već spomenuti pravilnik donosi ministar zdravstva uz prethodno pribavljeno mišljenje ministara za rad te zaštitu okoliša i prostorno uređenje.

U tom se prvom Zakonu već na početku donose definicije određenih pojmova, a ta će se praksa poslije nastaviti i znatno nadopunjavati. Radi se o desetak pojmova kao što su "izvori buke, promet, imisija i emisija zvuka, karte buke i akcijski plan za njezino smanjivanje. Spominje se i "boravišni prostor", a to je "svaki otvoreni ili zatvoreni prostor u kojem ljudi borave trajno ili privremeno". Pritom, kako se čini, nikom nije smetalo da je to zapravo zaista malo preširoka definicija i da se praktički odnosi na svaki prostor na Zemlji.

Zbunjuje i odrednica "gradovi" koja nigdje nije određena, a u nas je Zagreb jedini grad veći od 250.000 i stoga obavezan izraditi stratešku kartu buke

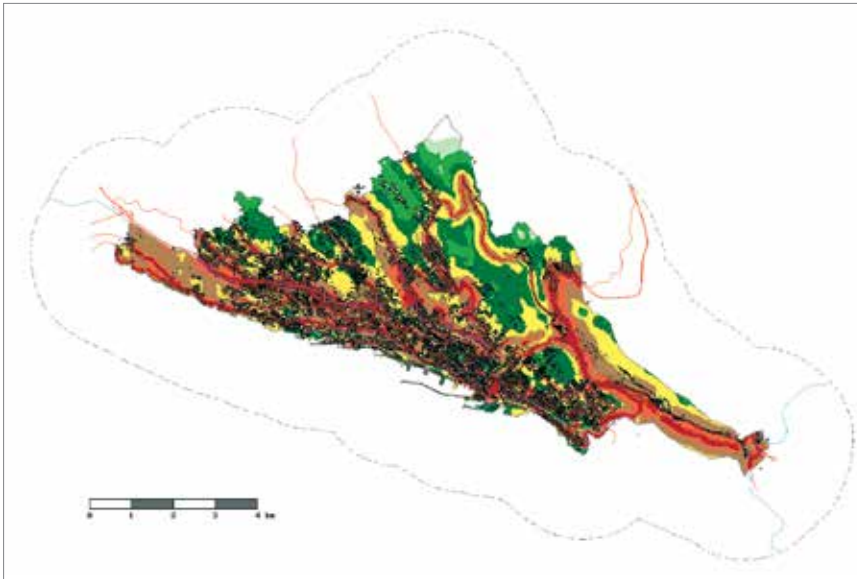
U sjedećem Zakonu, dakle Zakonu o zaštiti od buke iz 2009. (N/V 30./2009.), koji je i sada na snazi jer su sada donesene samo njegove "izmjene i nadopune", a vjerojatno je uvjetovan ondašnjim pregovorima za ulazak u Europsku Uniju, u prvom članku stoji da je donesen radi "izbjegavanja, sprječavanja ili smanjivanja štetnih učinaka na zdravlje ljudi koje uzrokuje buka u okolišu, uključujući smetanje bukom". No odmah su pridodana određenja na što se osobito odnosi, a to je utvrđivanje izloženosti buci izradom karata buke, osiguranjem dostupnosti podataka i izradu akcijskih planova. Pridodaje se i da se Zakon primjenjuje za ocjenu i upravljanje bukom okoliša, osobito u izgrađenim područjima, javnim parkovima i drugim "tihim" područjima u prirodi, pokraj škola, bolnica i sl.

I ovdje su pridodani stavci da se to ne odnosi na mjere zaštite buke na koje je Hrvatska obvezna prema međunarodnim ugovorima i konvencijama (u prijašnjem se govorilo samo o prometu), ali i na buku koja nastaje pri uklanjanju posljedica elementarnih nepogoda i drugim izvanrednim događajima koji mogu izazvati velike materijalne štete, ugroziti zdravlje i živote ljudi te znatno narušiti čovjekovu okolinu. Nadalje se navode još mnoge druge iznimke, pa se Zakon ne odnosi na buku koju izazivaju

izložena osoba i svakodnevne kućanske aktivnosti, nastalu unutar vozila, stambenih prostora i radnome mjestu, te vojne aktivnosti u strogo određenim područjima, ali i oglašavanje zvonima i elektroakustičkim uređajima u vjerskim građevinama te od predmeta koji predstavljaju kulturno dobro. Iako djeluje pomalo neobično da se u prvom članku više govori o tome na što se Zakon ne odnosi negoli na to na što se odnosi, prosječno obrazovanom građaninu treba nekoliko pažljivih čitanja da shvati ili barem nasluti što je "pisac" (u ovom slučaju "zakonodavac") zapravo htio reći.

No zato je znatno nabujao članak 2. (u prijašnjem je to bio članak 3) gdje je precizno definirano čak 27 pojmova i njihovo značenje u Zakonu. Među njima su najvažniji međunarodni indikatori buke, kao što su L_{den} (prema eng. level, day, evening i night), L_{day} , L_{evening} i L_{night} odnosno cjelodnevni indikatori buke i indikatori za pojedina dnevna razdoblja, ali i buka u okolišu, štetni učinci, buka štetna po zdravlje, smetanje bukom i sl. Navedene su i posebne zvučne izolacija, tihe fasade i područja, naseljena područja, glavne ceste, željezničke pruge i zračne luke, karte buke (uključujući strateške i konfliktne) dopuštene vrijednosti indikatora, akcijski planovi i akustičko planiranje. Objasnjeni su i pojmovi koji su i možda i nepotrebni poput godine (to je, kako stoji, "relevantna godina u pogledu emisije buke i prosječna godina u pogledu meteoroloških prilika") i javnosti ("jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba te njihove udruge, organizacije ili skupine" – dakle svi zapravo).

U nastavku se nabrajaju mjere koje je potrebno poduzeti, zabrane i obveze gradova u izradi strateških karata buke i akcijskih planova, izdavanjima rješenja o prihvatljivosti zahvata u okolišu izdavanjima rješenja o gradnji, javnim skupovima i priredbama, načinima donošenja pravilnika, stručnim ispitima, mjerenjima, ovlaštenjima ministra i nadzoru Ministarstva zdravlja, sanitarnim inspektorima, inspeksijskom nadzoru i kaznama.

Strateška karta buke izrađena za područje Rijeke

Izmjene i dopune

I konačno nedavno je usvojen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od buke (NN 55./2013.). Odmah je uočljivo da je članak 1. dodatno nadopunjen stavcima na što se sve još Zakon ne odnosi. Dodatno je navedena buka koju stvaraju domaće ili divlje životinje, buka nastala uporabom "uređaja, opreme, pomorskih objekata i vozila tijekom sportskih aktivnosti", buka "iz objekata u kojima se obavlja neregistrirana djelatnost i na buku zrakoplova. Dodana je i odredba (članak 1.a) da je Zakon u skladu s "Direktivom 2002/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2002. godine o procjeni i upravljanju bukom okoliša – Izjava Komisije u odboru za mirenje o Direktivi o procjeni i upravljanju bukom okoliša". Pridodan je i poseban članak (članak 10. a) koji govori o potrebi donošenja Nacionalne strategije i akcijskog plana za zaštitu od buke, a iznimno je dozvoljeno komunalnim redarima da u provedbi odluka predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave pokreću prekršajni postupak ili na licu mjesta naplaćuju kazne. Ipak najveće su promjene dane u nekim definicijama, pa je sada naseljeno područje "zaokruženi dio teritorija jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s više od 100.000 stanovnika, a

predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu". Naime prije je to bilo isto takvo područje, ali s 5000 stanovnika. Povećani su i prolazi vozila na godinu s 2.000.000 na 3.000.000 za glavnu cestu, za glavnu željezničku prugu s 10.000 prolaza vlakova na više od 30.000., ali i za glavnu zračnu luku s 10.000 operacija (uzlijetanja i slijetanja) na 50.000 i s tim u skladu se mijenjaju i njihove obveze u izradi strateških karata buke.

Najčudniji je i najneobičniji članak 4. Zakona o izmjenama i dopunama kojim u cijelosti mijenja stavke 1. 2. članka 7. Zakona o zaštiti od buke. Tamo doslovno stoji: "Gradovi koji imaju više od

250.000 stanovnika obvezni su izraditi: 1. strateške karte buke, 2. akcijske planove.

Obveza izrade strateških karata buke i akcijskih planova odnosi se i na vlasnike, odnosno koncesionare industrijskih područja, glavnih cesta s više od 6.000.000 prolaza vozila godišnje, glavnih željezničkih pruga s više od 60.000 prolaza vlakova godišnje i glavnih zračnih luka s više od 50.000 operacija (uzlijetanja ili slijetanja) godišnje".

Najprije valja reći da su dosad na izradu strateških planova buke i akcijskih planova bili obvezni svi gradovi s više od 100.000 stanovnika i da su to svi i učinili ili su u završnoj fazi izrade (Split, Rijeka i Osijek). Znači li to da im je prema sadašnjoj odluci taj posao bio nepotreban i da su oslobođeni obveze da to ponavljaju svake pete godine, kako stoji u dijelu članka koji nije mijenjan. Stratešku kartu buke nije izradio jedino Grad Zagreb koji je jedini na to obvezan i prema osnovnom zakonu i prema njegovim izmjenama i dopunama. Navodno je objašnjenje bilo da to nema tko izraditi, ali je početkom 2013. raspisan javni natječaj, ali je na kraju poništen.

Zakonodavac je znatno smanjio broj obveznika koji su dužni raditi strateške karte i akcijske planove jer to vjerojatno mnogi nisu bili u stanju ostvariti

I vatromet može uzrokovati nesnosnu buku

Infrastrukturni zahvati u naseljenom području mogu uzrokovati visoku razinu buke

Promet je posvuda najveći zvučni onečišćivač

Kompresor u radu jedan je od najjačih izvora buke u urbanim sredinama

Zbunjuje i odrednica "gradovi" koja se spominje i u Zakonu i u "izmjenama i dopunama", a da pritom nije definirano što to jesu gradovi, čak ni u odnosu na buku. Naime mnogi su naši gradovi dio veće urbane cjeline čiju je međusobnu granicu nemoguće odrediti, a neki obuhvaćaju toliko mnogo prostora, čak i prekomorskog, da se preko njega ne može proširiti ni najveća moguća buka. Tako, primjerice, Zadar obuhvaća otoke Iž, Ravu, Molunat, Silbu, Olib i Premudu, Dubrovnik Koločep, Lopud i Šipan, a Split Slatine na Šolti.

Osim toga grad veći od 250.000 u Hrvatskoj je samo Zagreb. Ako se međutim pod gradom misli na "urbano neprekinutu cjelinu" jer buka se širi neovisno o "urbanoj, povijesnoj, pri-

rodnoj, gospodarskoj i društvenoj cjelini" (kako su definirana naseljena mjesta) onda bi u to vjerojatno trebao biti uključen i Split, a možda i Rijeka. No buka u svom širenju zaista ne vodi brigu o gradskim i općinskim granicama, ali je može spriječiti ili potpuno zaustaviti prirodna barijera. Zato kod izrade strateške karte buke Split svakako ne treba uključiti Gornje i Donje Sitno, Srinjine, već spominjane Slatine i dio Žrnovnice jer su odijeljeni prirodnim barijerama, ali svakako mora uključiti (neovisno rade li to zajedno ili odvojeno) grad Solin i veći dio grada Kaštela te dijelove općina Postrana i Klis. Isto tako i Rijeka sasvim sigurno mora uključiti Kostrenu i Kastav te dio Čavla i Matulja, a možda i Opatije jer je

to zapravo jedna gotovo neprekinuta prostorna cjelina.

U citiranom članku, tako stoji i u Zakonu, spominju se kao obveznici izrade strateških planova vlasnici odnosno koncesionari i "industrijskih područja", a da pritom nigdje nije navedeno što se pod tim pojmom podrazumijeva, koliko površinu zauzimaju i kojom se industrijom bave, ali ni to ni kakve su međusobne obveze koncesionara i vlasnika s obzirom da su vrlo rijetki samostalni vlasnici velikih "industrijskih područja". Zbunjuje i to što su prethodno određene glavne ceste, željezničke pruge i zračne luke (nejasno je zašto su isključene pomorske luke, pogotovo teretne), ali nisu sve obvezne izraditi strateške karte već samo one ceste sa 6 milijuna

Zaštita od buke na riječkoj obilaznici

vozila na godinu i pruge sa 60 tisuća prolaza vlakova (dakle one koje su dvostruko glavne), ali su zato obvezne sve glavne zračne luke.

Što je potaknulo zakonodavca da drastično mijenja broj obveznika koji su dužni raditi strateške karte i akcijske planove kada se osnovna direktiva prema kojoj je Zakon iz 2009. rađen uopće nije mijenjala ili je jednostavno to bio tzv "normativni optimizam" koji mnogi nisu bili u stanju ostvariti? A neće ni sada, posebno oni koji se nazivaju industrijska područja, jer zaista nitko ne može reći što je to zapravo.

Valja reći da su sada u odnosu prema prijašnjima znatno povećane kazne za gradove i ostale obveznike koji u propisanim rokovima ne izrade strateške karte i akcijske planove s

prijašnjih 50.000 do 80.000 kuna na 200.000 do 500.000 kuna, ali i odgovorne osobe s 5000 do 10.000 kuna na 20.000 do 50.000 kuna. U Zakonu su vrlo detaljno određeni i rokovi, čak i s datumima dokad se obveze moraju u cijelosti ispuniti, a i Vlada se obvezala u roku od 30 dana podnijeti prijedlog strategije i akcijskog plana na državnoj razini.

Zaključne napomene

Nažalost stječe se dojam da se zakonskim tekstovima i rješenjima ne posvećuje dovoljna pozornost, a pritom Zakon o zaštiti od buke sasvim sigurno nije osamljen primjer. Uostalom nešto što od početka nije bilo urađeno dobro i što je zasnovano na nejasnim ili netočnim

definicijama i nije moglo bolje ispasti. Potom se nešto što od početka nije bilo dobro pokušava krpiti i dorađivati, a pritom se zanemaruje da je to iznimno teško. Buka je sasvim sigurno ozbiljan zdravstveni problem, ali nije samo to jer je, najčešće zbog pojačane glasnoće i spajanjem više raznovrsnih izvora, ozbiljan onečišćivač okoliša. Stoga bi bilo najbolje da se pokušaju okupiti svi zainteresirani, posebno znanstvenici i stručnjaci iz raznih područja, i da se potom pokuša temeljito i polako izraditi jedan svima razumljiv zakon koji ne bi govorio o zaštiti od buke kao takve (nijedan zakon čak ni najbolji neće spriječiti gromove ili tužnju potresa, ali ni buku aviona) nego o zvučnom zagađenju odnosno onečišćenju prekomjernom bukom.